

Joan Alberich González Professor de Geografia

«POSA EN VALOR EL MEDI RURAL I FER-LO ATRACTIU»

Entrevista

Doctor en Geografia per la Universitat Autònoma de Barcelona, membre del Grup de Recerca en Anàlisi Territorial i Estudis Turístics de la URV

ANTON MONNER
GANDESA

Les seves principals línies d'investigació són, en el marc de la geografia de la població, la mobilitat habitual i l'ús de l'espai que es deriva, les migracions interiors i la seva causa.

El món viu el fenomen migratori constant des dels pobles rurals a les capitals. Què me'n pot dir al respecte?

La migració del camp a la ciutat no és un fenomen nou ni exclusiu de les nostres societats, sinó que, amb major o menor mesura, s'instaurà progressivament amb la revolució industrial i que durant el segle XX s'ha accentuat. A escala mundial, ja més de la meitat de la població té caràcter urbà i l'Organització de les Nacions Unides preveu que a meitat de segle XXI aquest percentatge assolirà el 70 % de la població total.

Quins problemes pot provocar aquesta realitat?

És evident que, des del punt de vista demogràfic, la emigració esdevé un problema per als pobles rurals tant des del punt de vista quantitatiu com qualitatiu: tota emigració, si no ve compensada per altres factors, implica, d'una banda; un descens en el nombre d'habitants, i, de l'altra; un canvi en l'estructura per edats, que sovint es tradueix en un marcat i accelerat envelliment de la població. Perquè són els joves els més propensos a emigrar. I, evidentment, fruit d'aquesta dinàmica demogràfica desfavorable es deriven una sèrie d'implícacions socials, territorials i econòmiques negatives.

Quins remeis trobaria vostè per solucionar la problemàtica?

La solució a la problemàtica radica en invertir els fluxos migratoris: des del punt de vista dels municipis emissors de la migració, es tractaria, d'una banda, d'intentar reduir al màxim els factors centrífugs de la migració, i, per l'altra, generar suficients elements atractiu per impulsar la immigració.

Joan Alberich. FOTO: CEDIDA

«La migració cap a la ciutat no és un fenomen nou, ni exclusiu de la nostra societat»

«No s'han posat en marxa polítiques dirigides a revertir aquest fenomen, segurament per la complexitat d'abordar-lo»

«La creixent valoració de l'estil de vida saludable, la natura i l'ecologisme poden esdevenir factors determinants per combatre l'èxode»

Dit en paraules planeres: passar d'un saldo migratori negatiu (més entrades que sortides) a un de positiu.

Veu que les administracions siguin conscients i actuïn conseqüentment?

Existeix una creixent consciència sobre el problema dels despoblaments i l'envelliment del món rural. No obstant això, aquest consciència, no necessàriament s'ha traduït en la posada en marxa de polítiques dirigides a revertir aquest fenomen, segurament per la complexitat d'abordar-lo.

Què proposa?

En tot cas, si es volgués apostar per una política activa, caldria una visió estratègica conjunta dels diferents agents implicats (administracions locals, entitats supramunicipals,) per tal de posar en valor el medi rural i fer-lo atractiu a un major nombre d'habitants.

Què s'està fent ara?

Actuacions concretes (i descoordinades) d'alguns ajuntaments,

com ara els incentius fiscals per als nous nadius, les facilitats d'accés a l'habitatge, l'escolarització gratuïta dels infants en edat escolar... tan sols permeten posar fre de manera puntual, i a molt curt termini, a un fenomen que, com dic, requereix d'actuacions globals.

Per tant, quina és la seva visió pel futur per equilibrar territorialment, les nostres comarques?

Des del punt de vista demogràfic el reequilibri passarà per canviar les tendències migratòries. Per fomentar el retorn cap a les zones agrícoles cal potenciar els seus valors intrínsecs: l'estil de vida, la natura i el paisatge, enfront l'urbà. La creixent valoració d'aspectes relacionats amb l'ecologisme o l'estil de vida saludable, la natura, són alguns dels punts forts en què caldria basar qualsevol acció en aquesta direcció. En tot cas, cal superar el marc mental municipal i establir estratègies supramunicipals i mancomunades per solucionar-ho.